

**INFORMACIJA APIE NELAIMINGUS ATSTITIKIMUS DARBE,
ĮVYKUSIUS PER 2022 METUS**
(2023-01-02 duomenimis)

2022 metų statistika

Lietuvos Respublikos valstybinėje darbo inspekcijoje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) per 2022 m., neįskaičiuojant įvykių sąlygotų kelių eismo saugos taisyklių pažeidimai (toliau – eismo įvykiai), kurių kontrolės ir prevencijos priemonių įgyvendinimo funkcijos nėra priskirtinos VDI kompetencijai, buvo gauti 23 pranešimai (išankstiniais duomenimis) apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 124 pranešimai apie įvykius darbe, kurių metu buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai. 2022 m. eismo įvykių metu žuvo 10 ir buvo sunkiai pakenkta 16 darbuotojų sveikatai.

Atitinkamai per 2021 m. buvo gauti 38 pranešimai apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 124 pranešimai apie įvykius darbe, dėl kurių buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai - tai yra mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius 2022 m. lyginant su 2021 m. sumažėjo 15 atvejų (arba 39 proc.), o sunkių – išliko nekintęs. 2021 m. eismo įvykių metu taip pat žuvo 10 darbuotojų ir 9 darbuotojams buvo sunkiai pakenkta sveikatai.

Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo koeficiento (nelaimingų atsitikimų darbe skaičiaus, tenkančio 100 000 darbuotojų), įvertis per 2022 m. buvo 2,4, o sunkių nelaimingų atsitikimų darbe – 10,3. Šio rodiklio įverčiai 2021 m. buvo atitinkamai 3,6 ir 10,1.

Pagal minėtus 2022 m. pranešimus jau ištirti 22 mirtini ir 103 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe.

Mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis (toliau – EVR)

Per 2022 m. mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius (išankstiniais duomenimis) pagal EVR pasiskirstė taip:

- transporto, saugojimo (9 mirtini (iš jų 6 darbuotojai žuvo eismo įvykių metu) ir 24 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe (iš jų 6 darbuotojai sužaloti eismo įvykių metu)),
- statybos (6 mirtini ir 29 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe (iš jų 1 eismo)),
- apdirbamosios gamybos (5 mirtini (iš jų 1 eismo) ir 23 sunkūs),
- miškininkystės (3 mirtini ir 9 sunkūs (iš jų 1 sunkus - eismo)),
- didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių remonto (16 sunkių (iš jų 3 eismo) ir 1 eismo mirtinas),
- žemės ūkio (3 mirtini ir 2 sunkūs),
- administracinės ir aptarnavimo veiklos (1 mirtinas ir 9 sunkūs (1 sunkus - eismo)),
- vandens tiekimo, nuotekų valymo ir atliekų tvarkymo (2 mirtini (1 eismo), 6 sunkūs (iš jų 2 eismo)),
- elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo (1 mirtinas),
- švietimo (7 sunkūs),
- žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (1 mirtinas, 8 sunkūs (iš jų 1 eismo)),
- nekilnojamojo turto operacijų (2 sunkūs),
- finansinės ir draudimo veiklos (1 sunkus).

Palyginimas su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu

Palyginti su 2021 m. mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius sumažėjo apdirbamosios gamybos (nuo 9 iki 5), statybos (nuo 9 iki 6), žemės ūkio (nuo 8 iki 3), didmeninės ir mažmeninės

prekybos, variklinių transporto priemonių remonto (nuo 6 iki 1) EVR įmonėse. Tačiau po 1 mirtiną nelaimingą atsitikimą darbe padidėjo miškininkystės (nuo 2 iki 3) bei žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (nuo 0 iki 1) EVR sektoriuose. Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičiai išliko nepakitę transporto ir saugojimo EVR įmonėse (9 mirtini) bei administracinės ir aptarnavimo veiklos (1 mirtinas) ir elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo (1 mirtinas) EVR sektoriuose. Pažymėtina, kad kasybos EVR įmonėse, profesinės, mokslinės ir techninės veiklos bei viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo EVR įmonėse neįvyko nė vieno mirtino, kai pernai kiekviename iš šių sektorių buvo užregistruota po 1 mirtiną nelaimingą atsitikimą darbe.

Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius padidėjo apdirbamosios gamybos EVR įmonėse (nuo 22 iki 23 atvejų), statybos (nuo 27 iki 29), didmeninės ir mažmeninės prekybos EVR įmonėse (nuo 13 iki 16), miškininkystės (nuo 4 iki 9), žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (nuo 2 iki 8), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų (nuo 0 iki 2), nekilnojamojo turto operacijos (nuo 0 iki 2), finansinės ir draudimo veiklos (nuo 0 iki 1) EVR įmonėse. Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius sumažėjo žemės ūkio (nuo 10 iki 2); administracinės ir aptarnavimo veiklos (nuo 13 iki 9), transporto ir saugojimo (nuo 25 iki 24 atvejų); kasybos (nuo 1 iki 0) EVR įmonėse. Švietimo sektoriuje sunkių nelaimingų atsitikimų skaičius išliko toks pat (po 7 atvejus).

Kur ir kodėl?

Per 2022 m. be eismo įvykių, kurių metu 10 darbuotojų (arba 30 proc., skaičiuojant nuo visų atvejų skaičiaus) žuvo ir 16 buvo sužaloti (2021 m. per šį laikotarpį eismo įvykių metu žuvo 10 darbuotojų ir 9 buvo sunkiai pakenkta sveikatai) pavojingiausi nelaimingiems atsitikimams darbe įvykti buvo sandėliavimo, transportavimo, pakrovimo, iškrovimo darbai (juos atliekant įvyko 5 mirtini ir 24 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe), statybos ir remonto darbai (juos atliekant įvyko 5 mirtini ir 21 sunkus nelaimingas atsitikimas darbe), miško kirtimo darbai (juos atliekant įvyko 3 mirtini ir 4 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe), elektros įrenginių ir tinklų aptarnavimo darbai (3 mirtini ir 2 sunkūs) bei techninių priemonių, mechanizmų aptarnavimo darbai (1 mirtinas ir 9 sunkūs).

Pagrindiniai nelaimės sąlygoję veiksniai kasmet kartojasi labai panašūs – 7 darbuotojai žuvo ir net 41 patyrė sunkias traumas nukritę iš aukščio, 3 darbuotojus mirtinai ir 4 sunkiai traumavo krentantis medis ar jo dalis atliekant miško kirtimo ir genėjimo darbus, 5 darbuotojai žuvo ir 7 darbuotojai patyrė sunkias traumas prispausti ar sutraiškinti veikiančių transporto priemonių ar mechanizmų, 4 darbuotojus mirtinai ir 2 sunkiai traumavo krintantys daiktai, 3 darbuotojus mirtinai traumavo elektros srovė, net 19 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe įvyko darbuotojams nugriuvus, jiems paslydus ar užkliuvus, 2 darbuotojus sunkiai traumavo nuošliaužos dirbant iškasose, 1 darbuotojas žuvo, nuskendęs grūdų bokšte. Ne visos nelaimingų atsitikimų aplinkybės baigtos tirti.

Tiriant nelaimingų atsitikimų priežastis nustatyta, kad daugiausia mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, įvykusių per 2022 m., sąlygojo nepakankama darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė, netinkamas darbų organizavimas, ir kai darbuotojai patys nesilaikė vadovų duotų nurodymų ar pateiktų instrukcijų ir taip rizikavo savo sveikata bei gyvybe.

Aptariamuoju laikotarpiu įvykių darbe metu tarp sunkiai nukentėjusių nustatyti 3, tarp žuvusių – 3 neblaivūs darbuotojai. Per 2021 m. įvyko 2 mirtini ir 8 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe, kurių metu nukentėjo neblaivūs darbuotojai.

Sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe jauniems darbuotojams (iki 18 metų amžiaus) neįvyko.

Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius